

A laikus és professzionális elsősegélynyújtás oktatásának változásai az utóbbi évtizedben

Hornyák István

Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar
Alkalmazott Egészségtudományi Intézet
Oxiológia és Sürgősségi Ellátás Tanszék

Témakörök

- Jelentéstan
- Az elsősegélynyújtás oktatásának hagyományai
- Az oktatás összetevői
- Az irányelvek megjelenése
- A technika és ismereti változások figyelembe vétele a szakemberek képzésében

Jelentéstan

Ki számít laikusnak?

- Egészségügyi végzettség nélkül
- Minimális egészségügyi ismeretek
- Egyszeri információszerzés
- Elvétele foglalkozáshoz kötött szinten tartás
- Eszköz nélküli technikák

Ki számít professzionális segélynyújtónak?

- Eltérő szintű egészségügyi végzettség
- Foglalkozásszerű
- Rendszeres szinten tartó, ismeret bővítő képzések
- Eszközös ismeretek

Hogyan alakult a történelemben

- **Felismerés**

Claudius Noortwyk

Van Swieten

Elindult az elsősegélynyújtás

szélesebb körű oktatása

Az elsősegélyt önálló orvosi

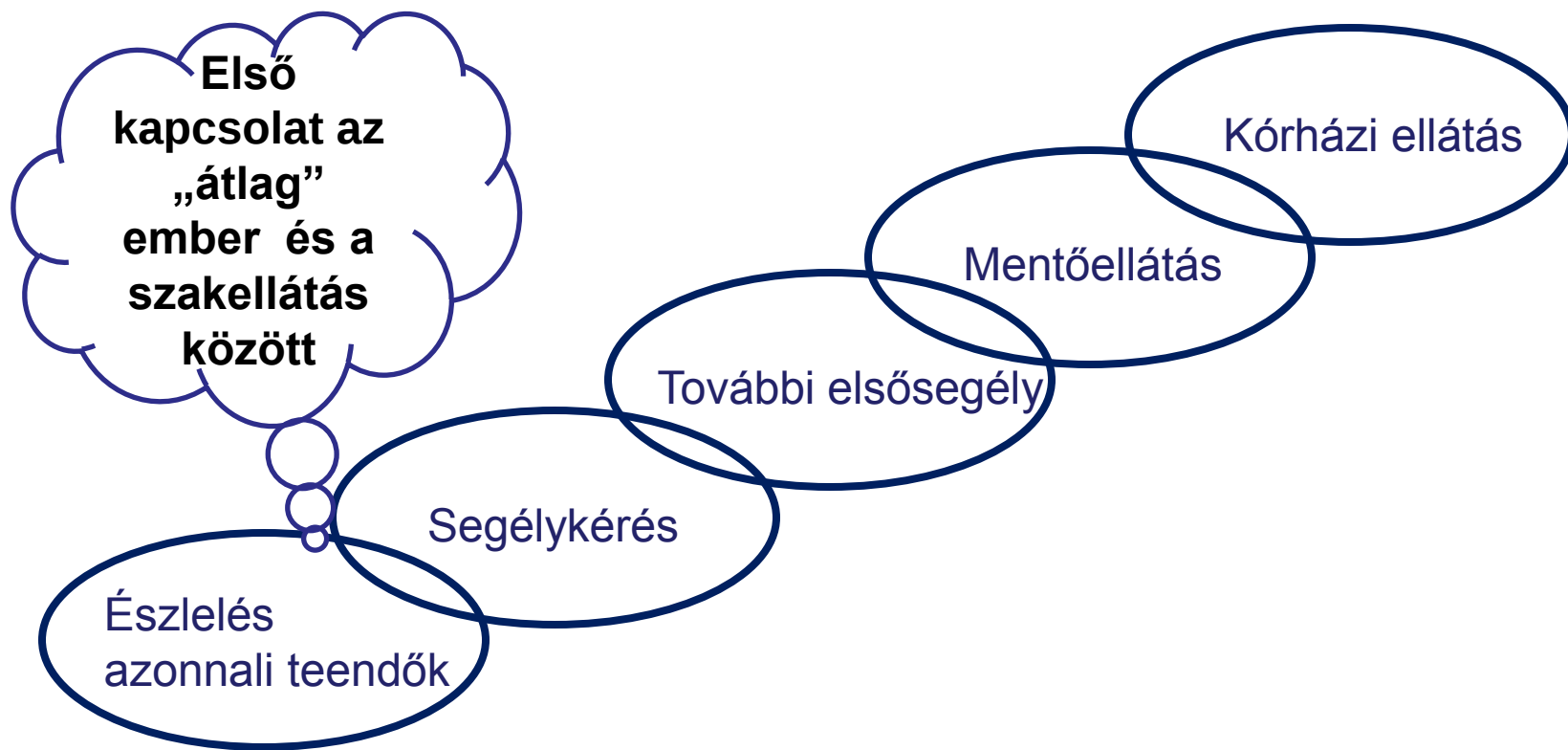
tanként kezelték

A hagyományos oktatási formák

- Felolvasás
- Tankönyv
- Filmhíradó
- Gyakorlatok

Az elsősegélynyújtás jelentősége

Az elsősegélynyújtás jelentősége

Egy
cselekedet
részletesebb
egészségügyi
ismeretek
nélkül

Kórházi ellátás

Mentőellátás

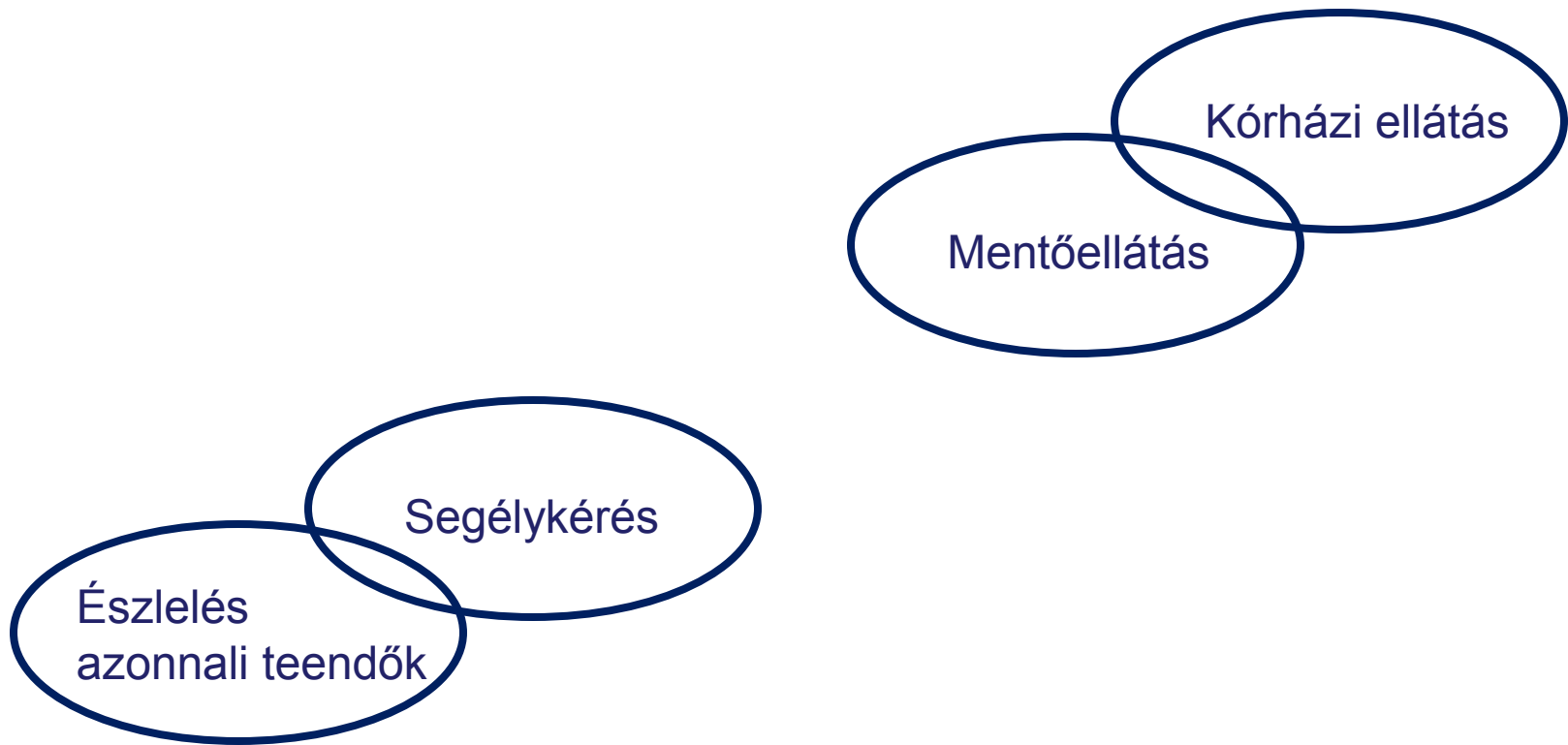
További elsősegély

Segélykérés

Észlelés
azonnali teendők

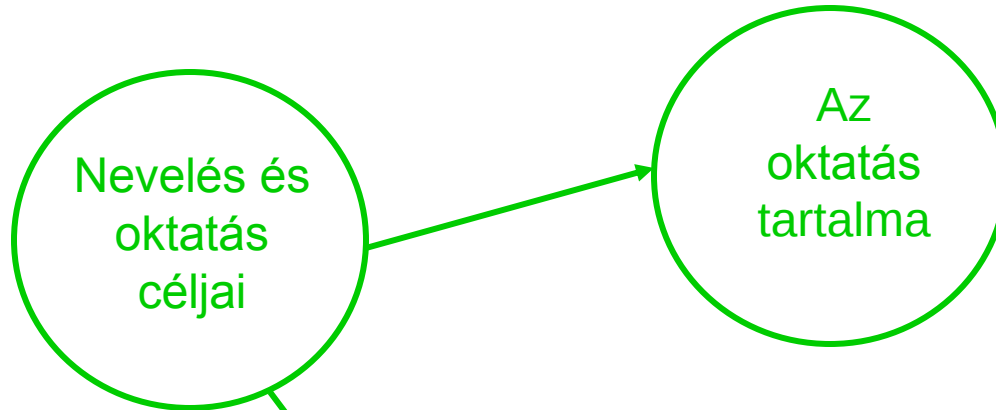

Az elsősegélynyújtás jelentősége

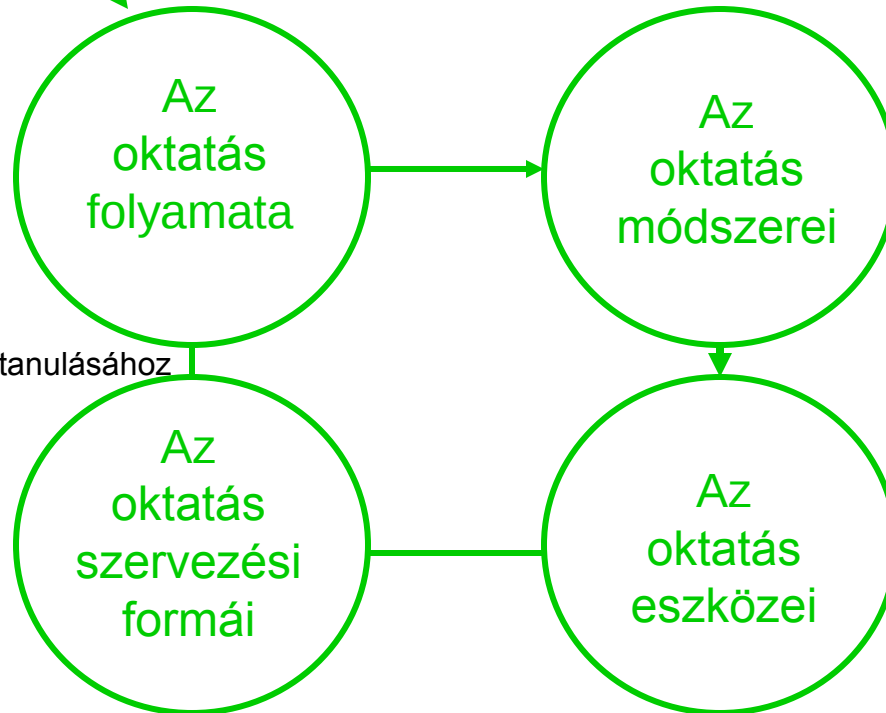
A didaktika kérdéskörei

Mit tanítsunk?

Ki tanít?

Hogyan tanítsunk?

Kinek tanít?

Falus Iván:
Didaktika – Elméleti alapok a tanítás tanulásához
Nemzeti Tankönyvkiadó 2004

Az elsősegélynyújtás (oktatás) céljai nem változtak

- Az élet megmentése
- Az állapotromlás megakadályozása
- A bajbajutott állapotának javítása

A tartalom meghatározása

- National First Aid Science Advisory Board 2005
- International First Aid Science Advisory Board 2010

**American
Red Cross**

Guidelines on First Aid 2005

**Circulation 2005;112:III-115 – III-125
2010**

Circulation 2010;122:S934 – 946

- What are the most common emergency condition that lead to significant morbidity and mortality?
- In which of these emergency conditions can morbidity and mortality be reduced by the intervention of a first aid provider?
- How strong is the scientific evidence that interventions performed by a provider are safe, effective, and feasible?

Velde S, Broos P, et al. European first aid guidelines (2007)
Resuscitation 72:240-51.

Témakörök az irányelvben

- A bajbajutott elhelyezése (biztonság), fektetése
- Orvosi segítség; asztma, anafilaxia, görcs, mellkasi fájdalom
- Sérülések; vérzéscsillapítás, sebellátás, égés, elektromos áram okozta sérülés, gerinc védelem, csont-, izom sérülés, harapás,
- Hipotermia, fagyás, hipertermia, elmerülés,
- Mérgezés
- (Újraélesztés)

További változások az elsősegélynyújtás oktatásában

LAIKUS

- Iskolarendszeren belül
- Egyszerű közlési mód
- Előtérben a könyv
- Pozitív támogatás, tiltások mellőzése
- Gyakorlat
- Elektronikus segédlet
- Internet, chat

PROFESSZIONÁLIS

- Stabil szakmai alapok
- Elfogadott szakmai protokollok, sémák
- Gyakorlat skill, virtuális szituáció, klinikai

Az információterjedés átrendeződése

Elsősegély.hu - Mozilla Firefox

Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó

Elsősegély.hu

elsosegely.hu

Tetszik 141 Hírlévl: e-mail cím Feliratkozás keresés... Keresés

Főoldal Elsősegély Képzések Teszt Galéria

Fotópályázat középiskolásoknak

Témakör: kötözések

Beküldési határidő: 2013. április 15.

VÉSZHELYZET

Napi extra

- Stroke és tünetei
- 90 nap a Mentők közt
- Alkoholmérgezés serdülőkorban
- Van-e nálatok alkohol?
- A megrázott babák ötöde belehal a rázásba
- Motorkiállítás mentőmotorokkal
- Riport a mentőtiszttel, aki mozdonnal kísérte kórházba a kismamát

Szezonális Jogosítvány Filmek Blog Alkalmazás Módszerter

2012 © elsősegély.hu Céladatok Impresszum Szakértőink Partnerek Referenciák Felhasználási feltételek

Szakmaiság?

Aktualitás?

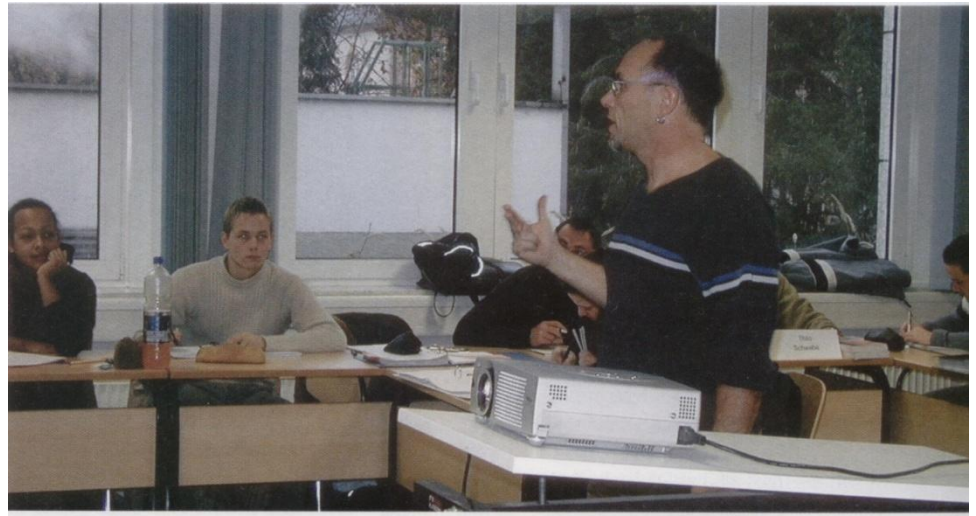
Hitelesség?

Önálló keresési lehetőség, népszerű információk, költségmentes

Az oktatás lehetőségei

„Amit hallok – elfelejtem”...

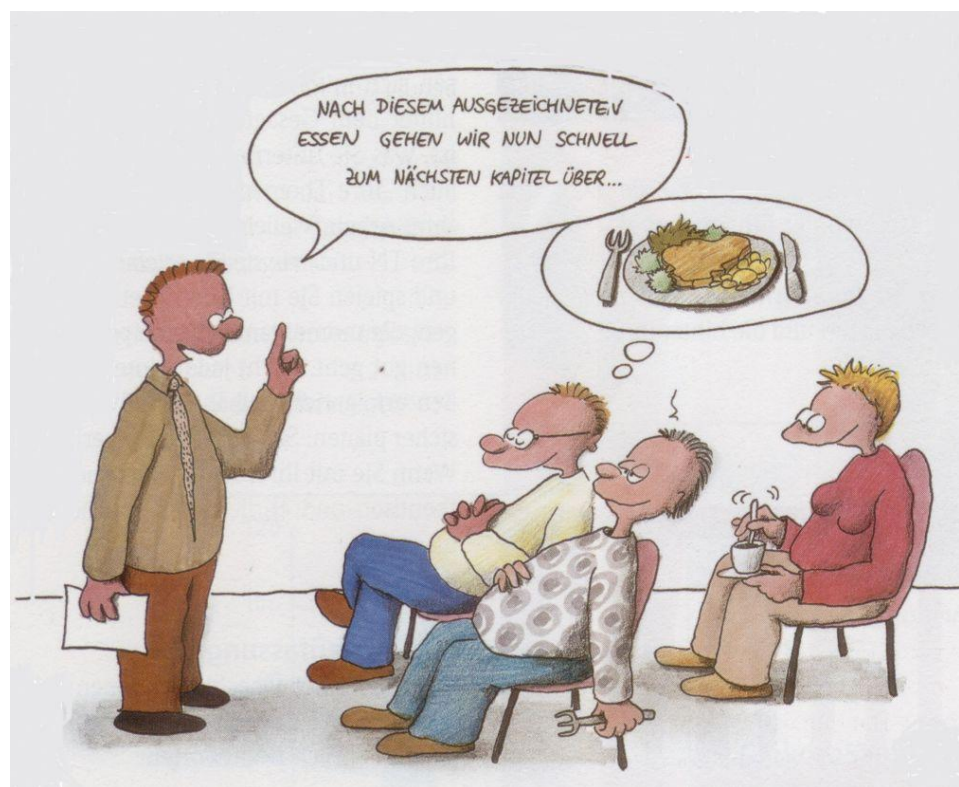
- Előadás
olvasva ~ 10%
hallgatva ~ 20%

Az oktatás lehetőségei

„Amit hallok – elfelejtem”...

- Előadás
olvasva ~ 10%
hallgatva ~ 20%
- Zavaró tényezők

Az oktatás lehetőségei

„...amit látok - megismerem ” ...

- Magyarázat, gyakorlat
- Önálló felkészülés
- B-learning

néz, lát ~ 30%

beszéddel

kombinálva ~ 70%

Az oktatás lehetőségei

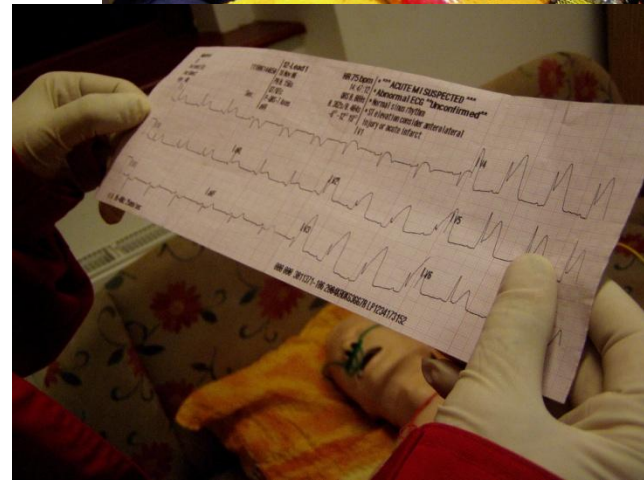
„...amit csinállok - megtanulom ” ...

- Mozgással kombinált tanulás ~ 90%

A professzionális segélynyújtók oktatása

- Elméleti oktatás
- Gyakorlatok szerepe
- Szimuláció

Légi közlekedés – egészségügy

Ritka, de nagy nyilvánosságú

44 – 98 000 halál/év/USA

Helmreich R.L. On error management: lessons from aviation
BMJ 2000;320:781-85

Szimuláció

- A valós világ utánzása a fizikai valóság, az elméleti rendszer, folyamat legfontosabb jellemzőivel.

Szimuláció

- HPS ~ Human Patient Simulator
Beteg szimulátor
Költséges, technikai háttér, részletes

Szimuláció

- SP ~ Standardized Patient

Élő emberes szimuláció

„személyes” kapcsolat, nincs élettani eltérés, nem költséges

A sürgősségi helyzetek ökonomiája

„A hibák láncolata”

Gyenge
szervezettség,
vezetés

Gyenge
feladat
meghatározás,
döntés

Gyenge
kommunikáció

Kereszt-
monitorozás
hiánya

Welch S.J. Crew resource management: An Idea for the ED

Emergency Medicine News 2007;29:23-4

France D.J. et al „Crew resource management training –Clinicians’ reactions and attitudes”

AORN Journal 2005;227-8

Szimuláció

- Látvány, mozgás, hangok, fény, szagok
- Csapatvezetés, együttműködés (CRM)
- Szakmai protokollok gondolkodó adoptálása
- Kommunikáció

A gyakorlat központú oktatás haszna

- Megbízhatóbb tudás
- Biztos minőség
- Nagyobb arányú életben maradási esély
- Összességében csökkenő kiadások

Vizsgálatok: AED használat
 Elsősegély teljesítési
 hatékonyság

Összefoglalás

- A nyomtatott ismeretek mellett megjelentek az elektronikus oktatási módszerek.
- Elektronikus segédletek elterjedése.
- A gyakorlatiasságot igénylő szakterületeken felerősödött az igény a valós helyzetek gyakorlására .
- A rossz oktatás lehet költséges, de a jó oktatás feltétlenül az.